

Η «17^η ΝΟΕΜΒΡΗ» ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΚΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Γιάννης Πηλιούνης, Νοέμβρης 2013

ΓΛΩΣΣΑ, ΜΟΤΙΒΑ, ΛΕΞΕΙΣ

Ο ανθρώπινος εγκέφαλος έχει την εξαιρετική δυνατότητα να μπορεί με ασφάλεια, και όσο περισσότερο εκπαιδευμένος είναι τόσο καλύτερα το κάνει, να ξεχωρίζει πληροφορίες μέσα από μία σωρεία δεδομένων εισόδου όπως, ακουστικών, οπτικών, οσφρητικών, γευστικών και απτικών, να τα κατηγοριοποιεί σε κλάσεις, να τα απομνημονεύει, ενώ ταυτόχρονα να σχηματοποιεί σε μοτίβα τα αναγνωριστικά της κάθε κατηγορίας ή κλάσης δεδομένων. Για παράδειγμα, ένας μουσικός όχι μόνο μπορεί να ξεχωρίσει μέσα από μία σωρεία περιρρεόντων ήχων ένα μουσικό ή ρυθμικό ηχητικό κομμάτι, πράγμα που όλοι μπορούμε να κάνουμε, αλλά μπορεί και να το κατατάξει στο είδος μουσικής που ανήκει και επίσης είναι πιθανότατο να μπορεί να μας πει και ποιος είναι ο δημιουργός του. Το ίδιο επίσης συμβαίνει και με ένα κριτικό της τέχνης, ή ένα καλλιτέχνη ζωγράφο, που βλέποντας έναν τυχαίο πίνακα μπορεί να το κατατάξει στην εποχή και στο είδος της συγκεκριμένης τεχνοτροπίας, αλλά και πιθανότατα να μας ονοματίσει και τον ζωγράφο. Όλοι οι άνθρωποι είμαστε εφοδιασμένοι με τέτοιες ικανότητες.

Αλλά υπάρχει όμως μία κατηγορία δεδομένων που παράγονται από τον άνθρωπο, για τα οποία έχει ιστορικά αποδειχθεί ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να ταυτοποιηθούν. Τα δεδομένα αυτά είναι ο γραπτός λόγος, και εάν δεν υπάρχει η υπογραφή του δημιουργού σε ένα συγγραφικό έργο είναι πολύ δύσκολο με αναγνωστικές απλά μεθόδους να προσπαθήσουμε να καταλάβουμε από ποιόν έχει γραφτεί και σε πια εποχή. Φυσικά, σε κάθε γραπτό κατά κανόνα πόνημα εξεικονίζεται η υφολογική δομή του συγγραφέα, αλλά είναι εξαιρετικά δύσκολο έως αδύνατο να ταυτοποιηθεί ένα έργο εάν δεν συγκριθεί με πολλά άλλα της εποχής του. Από αυτά, πιθανόν κάποια να συγκλίνουν υφολογικά με το υπό μελέτη και άρα με τις δέουσες επιφυλάξεις να συμπεραίνουμε διασταλτικά ότι πιθανότατα να ανήκει στον Α ή στον Β συγγραφέα. Αλλά και πάλι, ή ίδια η διαδικασία ένταξης ενός κειμένου σε μία ιστορική εποχή, ή τουλάχιστον η χρονολογική κατάταξή του στο περίπου,

είναι έργο παρακινδυνευμένο εφ' όσον δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία ταυτοποίησης, ή αναγωγής του ύφους του ή και της αφηγηματικής του δομής, τόσο σε επίπεδο λογοτεχνικό και λεξικογραφικό, όσο και σε επίπεδο νοηματικό.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Ειδικά εμείς οι Έλληνες έχουμε ιστορικά αρκετά μεγάλη πείρα σχετικά με την δυσκολία ταυτοποίησης αρχαίων κειμένων για τα οποία δεν αναφέρεται ο συγγραφέας τους και δεν υπάρχουν λοιπές πληροφορίες. Το Παγκόσμιο λογοτεχνικό, φιλοσοφικό, ιστορικό και γλωσσολογικό επιστημονικό δυναμικό, ασχολείται επί αιώνες θα λέγαμε με την πιστοποίηση της αυθεντικότητας αρχαίων Ελληνικών κειμένων. Το περίφημο Ομηρικό ζήτημα, το Αντιφώντειο ζήτημα, αρκετά από τα Πλατωνικά και τα Αριστοτελικά κείμενα, κείμενα της Επικούρειας φιλοσοφίας, αλλά και για πολλά ακόμα υπάρχει, διαρκής και ανοιχτή Παγκόσμια έρευνα, μελέτη αλλά και διαμάχη. Από τα μέσα του προηγούμενου αιώνα στην μάχη για την διερεύνηση των πηγών, των συγγραφέων αλλά και των εποχών των διαφόρων κειμένων χρησιμοποιούνται και μαθηματικές αναλυτικές και στατιστικές μέθοδοι. Επίσης, η εκρηκτική ανάπτυξη της πληροφορικής τα τελευταία 30 χρόνια έχει δώσει εξαιρετικά εργαλεία έρευνας και ελέγχου σε δεκάδες ακαδημαϊκούς ερευνητές παγκοσμίως και έχει επιταχύνει δραματικά το έργο τους. Αποτέλεσμα της καθολικής πλέον παρουσίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών στα ερευνητικά κέντρα παντού και των απίστευτων δυνατοτήτων γλωσσολογικής ανάλυσης κειμένων που συνεπακόλουθα ανοίχτηκαν, πολλά από τα προβλήματα ταυτοποίησης έχουν πλέον απαντηθεί, ή έχουν πάρει την σειρά τους για να απαντηθούν. Ταυτόχρονα, έχουν δημιουργηθεί ολόκληροι νέοι κλάδοι επιστημονικών και ακαδημαϊκών περιοχών και αντιστοίχων σχολών, που ερευνούν πλέον συστηματικά με βάση μαθηματικές και υπολογιστικές μεθόδους τεχνητής ευφυΐας και μαζικής παράλληλης επεξεργασίας κειμένων, κάθε είδους και τύπου γλωσσολογικό χαρακτηριστικό από ένα όγκο εκατομμυρίων σελίδων και κειμένων καθημερινά.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο τομέας αυτός είναι ένας από εκείνους που η Ελλάδα, μέσω των ακαδημαϊκών της δασκάλων έχει κάνει πολλά, μεγάλα και επιτυχημένα βήματα. Θα αναφερθούμε εδώ συγκεκριμένα στον Καθηγητή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Μαθηματικό, Οικονομολόγο και Στατιστικολόγο, Δρ. Επαμεινώνδα Πανά. Το έργο του επάνω στην υπολογιστική και μαθηματική γλωσσολογική ανάλυση κειμένων, όχι μόνο έχει τύχει Παγκόσμιας αναγνώρισης με δημοσιεύσεις του σε Παγκόσμιες ακαδημαϊκές επιθεωρήσεις και περιοδικά και ομιλίες του, ως προσκεκλημένος, σε διεθνή συνέδρια Γλωσσολογίας, αλλά έχει δώσει και «γλυκούς καρπούς» γνώσης με λύσεις επάνω σε προβλήματα της αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας. Ο καθηγητής Πανάς, μέσω ενός εξαιρετικού επιστημονικού πονήματός του και συστηματικής ερευνητικής δουλειάς ετών, απάντησε τελειωτικά και καθοριστικά επί του λεγομένου Αντιφώντειου Ζητήματος και το επέλυσε, υπό την έννοια ότι απέδειξε επιστημονικά ότι ο Αντιφώντας ο Ραμνούσιος και ο Αντιφώντας ο Σοφιστής, ήταν ένα και το αυτό πρόσωπο. Το εξαιρετικό βιβλίο του με τίτλο «ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΑΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: ΜΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΦΩΝΤΕΙΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ», των εκδόσεων ΑΕΡΟΠΟΣ, 2003, αποτελεί ήδη μια παγκόσμια επιστημονική αναφορά. Οι επιστημονικές μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων του εν λόγω καθηγητή, έχουν τις πρόσφατες δεκαετίες καταγράψει πολλές και εξαιρετικές επιτυχίες προβλεπτικής και ερμηνευτικής φύσης. Με ακρίβεια δεκαδικών, μπορεί, να προβλέπει τα αποτελέσματα εκλογικών αναμετρήσεων, να καταγράφει σε κάθε χρονική στιγμή τα ποσοστά των κοινωνικών τάσεων και των πολιτικών επιλογών του κόσμου, να δίνει τη πραγματική εικόνα των οικονομικών αποτελεσμάτων, αλλά και άλλων περισσότερο «εσωτερικών» κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών μεγεθών.

Ο καθηγητής Πανάς στο εν λόγω βιβλίο που προαναφέραμε, υλοποιεί επιτυχώς και αρκετές καινοτόμες επιστημονικές αναγωγές και συσχετίσεις των δομών και εσωτερικών μηχανισμών εξέλιξης του προφορικού και γραπτού λόγου, με τα φυσικά φαινόμενα της Εντροπίας και των Χαοτικών μοντέλων. Δείχνει, ότι όπως τα φυσικά συστήματα εάν δεν υπάρχει συντηρητικός

μηχανισμός ανατροφοδότησής τους οδεύουν προς πλήρη αταξία και αποδόμηση, π.χ. ένα κομμάτι πάγου αφημένο εκτός ψυγείου, δηλαδή οδεύουν προς καταστάσεις αυξημένης εντροπίας-αταξίας, έτσι και τα γραπτά κείμενα και ο λόγος μπορούν να μελετηθούν υπό το φως μίας τέτοιας εξελικτικής διαδρομής που δίνει τα ανάλογα συμπεράσματα.

Επίσης, τα χαοτικώς εξελισσόμενα φαινόμενα στην φύση είναι εκείνα που με μικρές διαταραχές των αρχικών συνθηκών τους οδεύουν σε μη γραμμικά και προβλέψιμα μοτίβα εξέλιξης και ενδιάμεσων καταστάσεων. Η αντιστοίχιση της μη γραμμικότητας αυτής ως ιχνηλατικού εργαλείου μέσα στον προφορικό και γραπτό λόγο και στην μελέτη τους μέσα στην διαχρονία της εξέλιξής τους, μπορεί να αποκαλύψει ένα πλούτο επίσης από πληροφορίες για πολλά χαρακτηριστικά των κειμένων αυτών.

ΥΠΟΘΕΣΗ «17^η ΝΟΕΜΒΡΗ»

Πέραν όμως όλων αυτών, οι επιστημονικές και τεχνολογικές προσεγγίσεις του καθηγητή Πανά, έχουν χρησιμοποιηθεί και για την προσέγγιση, ανάλυση και εκτίμηση των κειμένων και προκηρύξεων της επαναστατικής οργάνωσης «17^η Νοέμβρη», υπό την ιδιότητά του ως επιβλέπωντος καθηγητή, στα πλαίσια σχετικής με το θέμα μεταπτυχιακής εργασίας ενός από τους φοιτητές του, σχεδόν 13 χρόνια πριν από σήμερα. Φυσικά, όλοι οι παλαιότεροι θυμόμαστε την έκταση και την αναλυτική μορφή εκείνων των προκηρύξεων, για μερικές όμως από τις οποίες τόσο η ίδια η οργάνωση, όσο και πολιτικοί αναλυτές του καιρού ξεκάθαρα δήλωναν ότι δεν ήταν δικές της, αλλά προβοκατόρικες.

Οι γλωσσολογικές και λεξικογραφικές αναλύσεις που έγιναν μέσα στα πλαίσια της μεταπτυχιακής εργασίας επάνω σε 48 από τις 81 κοινοποιημένες προκηρύξεις της 17N, μέχρι και την 26/06/2001, απέδειξαν ισχυρά ότι κάποιες φερόμενες ως προκηρύξεις της 17N ήταν ουσιαστικά πλαστές, γραμμένες δηλαδή από άλλα κέντρα, με σκοπό να παραπλανήσουν τον κόσμο ή να αποδυναμώσουν το προφίλ της οργάνωσης, όπως η ίδια η 17N τότε έλεγε, σε άλλες προκηρύξεις της που ακολουθούσαν. Επίσης η ίδια

επιστημονική μεθοδολογία και ανάλυση που ακολουθήθηκε, πέραν της ταυτοποίησης μερικών προκηρύξεων της 17N ως μη προερχομένων από αυτήν, μπόρεσε να διακρίνει και προκηρύξεις διαφορετικού υφολογικού μοτίβου, πράγμα που δήλωνε συγγραφή ή συν-συγγραφή τους από διαφορετικά άτομο ή άτομα από εκείνο ή εκείνα που συνήθως και παραδοσιακά τις έγραφαν, αλλά και να υποδείξει σαφή γλωσσολογική και υφολογική εξέλιξη των προκηρύξεων στο πέρασμα του χρόνου.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Πριν προχωρήσουμε λοιπόν στο ξεδίπλωμα της καταπληκτικής μεθοδολογίας και ανάλυσης των προκηρύξεων, αλλά και των «καυτών» συμπερασμάτων που προκύπτουν, θα θέλαμε να διατυπώσουμε κάποια ερωτήματα που αναδύονται σχετικά με τις έρευνες που γινόντουσαν για την οργάνωση 17N εκείνη την εποχή, σε σχέση με τα διαθέσιμα εργαλεία και τις μεθόδους υπολογιστικής ανάλυσης που ήδη υπήρχαν. Η μεθοδολογία λεξικογραφικής και γλωσσολογικής ανάλυσης κειμένων, που ο καθηγητής Πανάς εισήγαγε μέσα στα πλαίσια των διδακτικών και ακαδημαϊκών δράσεων και ερευνών του, επεκτείνοντάς την σημαντικά σε επιστημονικό βάρος με την εισαγωγή και ενσωμάτωση σε αυτήν της γλωσσολογικής θεωρίας της «ελαστικότητας», ήταν με διάφορες άλλες μορφές ήδη σε χρήση σε Παγκόσμιο επίπεδο. Όλα τα σχετικά ως έννοιες και μεθοδολογίες δεν ήταν κάτι άγνωστο εκείνη την εποχή. Ήδη, οι Αμερικάνοι, οι Άγγλοι, οι Γερμανοί, οι Αυστριακοί, οι Γάλλοι και οι Ιταλοί, είχαν παράξει και χρησιμοποιήσει σύστοιχα και συναφή υπολογιστικά εργαλεία γλωσσολογικής ανάλυσης κειμένων επιτυχώς. Ειδικά βεβαίως οι Αμερικανοί, που διέθεταν ήδη από τότε τεράστια υπολογιστική ισχύ για την ανάλυση των προκηρύξεων της 17^{ης} Νοέμβρη, θα μπορούσαν να προχωρήσουν στην συνδυαστική τους αντιστοίχιση με εκατοντάδες και χιλιάδες άλλων κειμένων και προκηρύξεων, άλλων οργανώσεων αυτοαποκαλούμενων επαναστατικών και ριζοσπαστικών, σε βάθος χρόνου, και να έχουν έτσι μια πρώτη τάξεως εικόνα για το που περίπου και ποιοι περίπου μπορεί να ήταν οι 17-Νοεμβρίτες, ή τουλάχιστον οι καθοδηγητικές τους κεφαλές.

Αν το έπραξαν ή όχι ουδείς γνωρίζει. Όπως όμως μάθαμε από την έρευνα που κάναμε γύρω από το έργο του καθηγητή Πανά εκείνη την εποχή, τέλη της 10-ετίας του 1990, ήταν περίεργο το γεγονός ότι τον είχαν πλησιάσει και ενοχλήσει κατ' επανάληψη, μέσα στον Ακαδημαϊκό του χώρο, άτομα της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας, ζητώντας την συνδρομή του στην επεξεργασία των προκηρύξεων. Στην Ελλάδα, το ακαδημαϊκό έργο, ήταν τότε και ίσως ακόμα σήμερα, εν πολλοίς ευτυχώς ελεύθερο και προς χρήση του κοινωνικού συνόλου. Συνεπώς ο κάθε ένας θα μπορούσε να γνωρίζει το έργο του Καθηγητή Πανά και να ζητήσει την συνδρομή του. Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, κάτι που ο καθηγητής ούτε μας επιβεβαίωσε αλλά ούτε και μας διέψευσε, ότι οι ενοχλήσεις και οι πιέσεις που δεχόταν ήταν και πραγματικές και δυσχερείς για το Ακαδημαϊκό του έργο. Ευγενικά και κατηγορηματικά αρνήθηκε την οποιαδήποτε ανάμειξή του, και με λογική επιχειρηματολογία παρέπεμψε τους ενδιαφερόμενους στους «συμμάχους» Αμερικάνους, ως έχοντες και τα μέσα και τους πόρους για τέτοιας έκτασης και μεγέθους έρευνες και αναλύσεις, αφού επιστημονικώς τα πράγματα ήταν γνωστό το πως μπορούν να δουλέψουν.

Το συμπέρασμα λοιπόν είναι ότι ή οι Αμερικανοί ήδη ήξεραν μέσω των αναλυτικών αυτών γλωσσολογικών μεθόδων αρκετά πράγματα για την «17 Νοέμβρη» και ήθελαν μέσω των Ελλήνων συνδέσμων τους να μάθουν εάν κάποιοι άλλοι ασχολούνται με το θέμα και τι ξέρουν, ή η Ελληνική αντιτρομοκρατική δεν είχε την παραμικρή ενημέρωση από τους Αμερικανούς και έψαχνε μόνη της σε θολά νερά, πλην σε «καλό δρόμο». Ένα είναι όμως βέβαιο εκ' των πραγμάτων: Η «17 Νοέμβρη εξαρθρώθηκε, εάν εξαρθρώθηκε βεβαίως στην καθολική της επιτελική αλλά και λαϊκή μορφή, από ένα «ατύχημα» και όχι από εφαρμογή στρατηγικής. Ανήκει στον ιστορικό του μέλλοντος να αποκαλύψει εάν οι Αμερικανοί ήξεραν, και τι ήξεραν για την «17 Νοέμβρη και εάν κάποια δική τους «αόρατη» στρατηγική οδήγησε σε αυτό που πλασαρίστηκε στον κόσμο ως εξάρθρωση της ε.ο. «17^{ης} Νοέμβρη».

ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ

Για να διατηρεί ο αναγνώστης μια συνεχή σύνδεση με τις προκηρύξεις και την ανάλυση που ακολουθεί, παραθέτουμε στην συνέχεια ένα αναλυτικό χρονολογικό και θεματικό πίνακα των προκηρύξεων:

Κατάλογος προκηρύξεων 17 Νοέμβρη

Αύξον Αριθμός	Ημερομηνία	Ενέργειες	Εφημερίδα
1	24/12/75	Δολοφονία Γουέλς	-
2	13/06/76	Δολοφονία Γουέλς	-
3	14/12/76	Δολοφονία Γουέλς	Liberation
3	14/12/76	Αναδημοσίευση στην Ελλάδα του άρθρου της Liberation	Ελευθεροτυπία
4	14/12/76	Δολοφονία Μάλλιου	-
5	-	Μανιφέστο Απρίλη 1977	Ελευθεροτυπία
6	16/01/80	Δολοφονία Πέτρου Σταμούλη	-
7	-	Μανιφέστο Μαΐου 1981	Ελευθεροτυπία
8	17/11/83	Δολοφονία Τσάντες & Βελούτσου	Ελευθεροτυπία
9	03/04/84	Απόπειρα δολοφονίας Τζάντ	-
10	20/07/84	Μανιφέστο 1984	Ποντίκι
11	21/09/85	Δολοφονία Μομφερράτου & Ρουσσέτη	-
-	22/09/85	Ανακοίνωση	-
-	26/11/85	Βομβιστική επίθεση σε λεωφορείο των ΜΑΤ	Ελευθεροτυπία
-	04/12/85	Ανακοίνωση για λεωφορείο των ΜΑΤ	-
-	08/04/86	Δολοφονία Αγγελόπουλου	-
-	27/04/86	Απάντηση για Αγγελόπουλο	-
-	03/10/86	Βομβιστική επίθεση εναντίον υπουργείου Μεταφορών και τριών εφοριών	Ελευθεροτυπία
-	14/10/86	Απάντηση για Αγγελόπουλο	Ποντίκι
-	05/02/87	Πυροβολισμός νευροχειρουργού Καψαλάκη	-
12	25/04/87	Βομβιστική επίθεση σε αμερικανικό στρατιωτικό λεωφορείο	Ελευθεροτυπία
13	05/08/87	Βομβιστική επίθεση σε αμερικανικό στρατιωτικό λεωφορείο	Ελευθεροτυπία
14	11/10/87	Απάντηση στις Αστυνομικές αρχές	Ελευθεροτυπία
15	14/10/87	Απάντηση στον υπουργό Δημόσιας Τάξης Δροσογιάννη	Ελευθεροτυπία

16	15/01/88	Απόπειρα δολοφονίας Τζόρτζ Κάρος	Ελευθεροτυπία
17	-	Ανακοίνωση για Κάρος	Ελευθεροτυπία
18	01/03/88	Δολοφονία Αθανασιάδη - Μποδοσάκη	-
19	14/03/88	Απάντηση στο δημοσιογράφο Γ. Βότση	-
20	20/05/88	Βομβιστικές επιθέσεις σε τέσσερα αυτοκίνητα Τούρκων διπλωματών	Έθνος
21	14/06/88	Δολοφονία Ουίλιαμ Νορντίν	Έθνος
22	17/08/88	Επιδρομή στο αστυνομικό Τμήμα Βύρωνα	-
23	11/11/88	Ανακοίνωση για την Τράπεζα Κρήτης	-
24	18/01/89	Πυροβολισμοί εισαγγελέων Ταρασουλέα και Ανδρουλιδάκη	-
25	03/02/89	Επίθεση στον Τύπο για παραπληροφόρηση	
26	22/02/89	Βομβιστικές επιθέσεις κατά τριών άδειων πολυτελών κατοικιών	Έθνος
27	25/04/89	Απόπειρα δολοφονίας Γεωργίου Πέτσου	Ελευθεροτυπία
28	19/05/89	Απάντηση στον καθηγητή Βασίλη Φίλια	-
29	30/05/89	Δεύτερη απάντηση στον καθηγητή Φίλια	-
-	-	Κείμενο για τις εκλογές	-
-	10/06/89	Επιστολή στην Αστυνομία	-
30	03/07/89	Σχόλιο για συνεργασία ΝΔ-ΣΥΝ	-
31	26/09/89	Δολοφονία Παύλου Μπακογιάννη	-
32	09/10/89	Απάντηση στις επικρήσεις για Μπακογιάννη	-
33	31/10/89	Ανακοίνωση "Για Παυλή"	-
34	16/11/89	Σχόλιο για εκλογές "Οικολόγοι"	-
35	04/02/90	Κλοπή όπλων Συκουρίου & Πολεμικό μουσείο	Επικαιρότητα
36	14/05/90	Έκρηξη βομβών στην Εκάλη	Επικαιρότητα
37	14/05/90	Μανιφέστο για Φιλιπινέζους	-
38	10/06/90	Επίθεση με ρουκέτες σε Proctor & Gamble	Επικαιρότητα
39	14/09/90	Επιστολή για Μιχ. Ράπτη	Επικαιρότητα
40	03/10/90	Ψευδής προκήρυξη	Επικαιρότητα
41	18/10/90	Επιστολή απάντηση στον Μιχ. Ράπτη	-
-	06/11/90	-	-
42	12/11/90	-	Επικαιρότητα
43	21/11/90	Επίθεση με ρουκέτες κατά Βαρδινογιάννη	Επικαιρότητα
44	17/12/90	Επίθεση με ρουκέτες εναντίον ΕΟΚ	-
-	29/01/91	Ρουκέτες σε BP, Citibank, Barclays,	Ελευθεροτυπία

		American Express, Ιντεραμέρικαν, και γραφεία Γάλλου στρατιωτικού ακολούθου	α
-	12/03/91	Βομβιστική επίθεση εναντίον πέντε τουριστικών λεωφορείων και δολοφονία Ρόναλντ Στιούαρτ	Ελευθεροτυπία
-	04/06/91	Ρουκέτες σε ξενοδοχείο Πεντελικόν, γραφεία ΔΕΗ, Τσιμεντοβιομηχανία Χάλυψ, Simens, Loewenbrau, και βύθιση του Καραπιπέρης	Ελευθεροτυπία
-	16/07/91	Για ρυμουλκό Καραπιπέρης, και απόπειρα εναντίον Μπουλούκμπασι	Φυλλάδιο
-	16/07/91	Μπουλούκμπασι	Ελευθεροτυπία
-	08/10/91	Δολοφονία Τσετίν Γκιουργκίου	Αυριανή
-	24/10/91	Απάντηση	Ελευθεροτυπία
-	22/11/91	Επίθεση με ρουκέτες σε λεωφορείο των ΜΑΤ	Ελευθεροτυπία
-	08/05/92	Ανακοίνωση για την οδό Λουίζης Ριανκούρ	Ελευθεροτυπία
-	16/06/92	Απόπειρα δολοφονίας Ιωάννη Παλαιοκρασά	Ραδιόφωνο Σκάι
-	18/07/92	Ανακοίνωση για Αξαρλιάν	Ελευθεροτυπία
-	20/07/92	Ανακοίνωση για Αξαρλιάν	Αυριανή Έθνος
-	27/07/92	Μανιφέστο	Ποντίκι
-	27/07/92	Ανακοίνωση σχόλιο	-
-	27/07/92	Μανιφέστο 1992	Ποντίκι
-	16/12/92	Τραυματισμός βουλευτή Παπαδημητρίου, και βομβιστικές επιθέσεις εναντίον εφοριών	Ελευθεροτυπία
-	21/04/94	Βομβιστικές επιθέσεις σε 7 εφορίες (1992-1993), σε 6 αυτοκινήτα εφοριακών, και δολοφονία Βρανόπουλου	Ραδιόφωνο Σκάι
-	04/07/94	Δολοφονία Ομέρ Σιπαχίογλου	Ραδιόφωνο Σκάι
-	27/03/95	Επίθεση με ρουκέτες στο MEGA	Έθνος
-	31/03/95	Απάντηση για ρουκέτες στο MEGA	-
46	29/05/97	Δολοφονία Περατικού	Έθνος
45	08/04/97	Ρουκέτες σε Citibank, και βομβιστικές επιθέσεις σε Opel, Chrysler, McDonalds	Ελευθεροτυπία
47	15/03/99	Επίθεση σε Nationale Nederlanden, σχόλιο για Οτζαλάν	Ελευθεροτυπία
48	09/06/00	Δολοφονία Σόντερς επίθεση με	Ελευθεροτυπία

		ρουκέτες εναντίον κατοικίας Γερμανου πρέσβη	α
-	11/12/00	Απάντηση για Στ. Σόντερς	Ελευθεροτυπία
-	26/06/01	Βομβιστική επίθεση κατά Μιχαλολιάκου	Ελευθεροτυπία

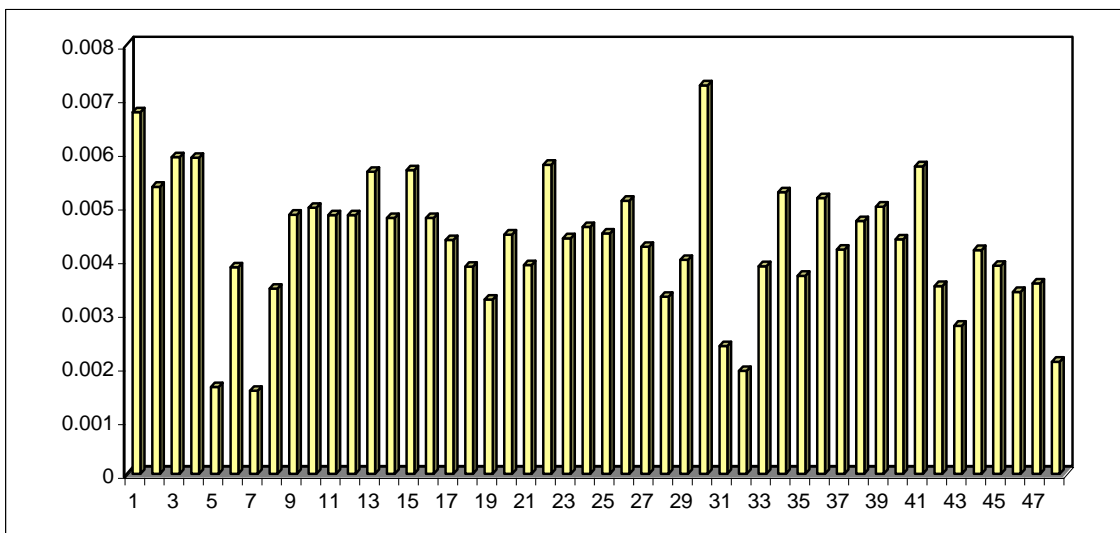
Για κάθε μία από τις 48 προκηρύξεις της 17N που μελετήθηκαν στα πλαίσια της μεταπτυχιακής εργασίας του Κου. Μιλτιάδη Δαλαμάγκα υπό την επίβλεψη του καθηγητή Επαμεινώνδα Πανά, που έλαβε χώρα από το 2000 έως το 2002, καταγράφηκαν αρχικά όλα τα χαρακτηριστικά αριθμητικά μεγέθη που αφορούσαν σε κάθε κείμενο προκήρυξης. Τα μεγέθη αυτά επιτρέπουν στην συνέχεια την στατιστική επεξεργασία του κάθε κειμένου σε συνδυασμό με γειτονικά του κείμενα, με κείμενα που ανήκουν στην ίδια χρονολογική ομάδα, με κείμενα συναφούς πολιτικού περιεχομένου αλλά και με όλα τα κείμενα, τόσο σε επίπεδο λεξικογραφικής αντιδιαστολής, όσο και σε επίπεδο εξέλιξης των γλωσσολογικών τους μοτίβων που μπορεί να οφείλονται και να αντανακλούν στην δια μέσου του χρόνου εξέλιξη της εκφραστικής ταυτότητας του γράφοντος.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Στην εργασία λοιπόν αυτή αναπαρίστανται με το γράμμα L ο συνολικός αριθμός ΛΕΞΕΩΝ ανά προκήρυξη και N ο συνολικός αριθμός ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ανά προκήρυξη. Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι σε εξαιρετικά λεπτομερείς γλωσσολογικές αναλύσεις κειμένων, το L και το N μπορούν να αναπαριστούν συγκεκριμένες μορφές και είδη λέξεων, για παράδειγμα ρήματα, ουσιαστικά, επιρρήματα, επίθετα και να παραλείπονται προθέσεις, άρθρα ή/και σύνδεσμοι, ενώ σε άλλες να λαμβάνονται κάποια ή και όλα από αυτά τα γραμματολογικά αντικείμενα υπ' όψη, σε συνδυασμούς υπό-προτασιακών μοτίβων που αναδύονται μέσα σε κάθε πρόταση, παράγραφο, ή στο κείμενο στο σύνολό του. Η μακρόχρονη χρήση και εμπειρία των διαφορετικών προσεγγίσεων από τους ειδικούς επί του θέματος επιστήμονες ερευνητές, έχει δημιουργήσει και τα ανάλογα πρότυπα και μοτίβα

λεξικογραφικής και γλωσσολογικής έρευνας σε κάθε διαφορετική γλώσσα και συνεπακόλουθα την αριθμητική χρήση των παραμέτρων L και N.

Ένα άλλο βασικό «αντικείμενο» για την μελέτη των κειμένων, πέρα από την λεξικογραφική τους σύγκριση με στατιστικά μεγέθη μέσω τιμών εμφάνισης, διακύμανσης, και διασποράς ίδιων λέξεων μέσα στο σώμα όλων των προκηρύξεων, αποτελεί ο συντελεστής K. Για να καταλάβουμε τον ρόλο του K στην μελέτη των κειμένων, θα πρέπει να δούμε αρχικά τον λόγο N/L κάθε κειμένου και πώς αυτός διαφοροποιείται σε σχέση με τους λοιπούς όλων των προκηρύξεων. Το N/L, από ορισμού, μεταβάλλεται με το μέγεθος των κειμένων και επομένως δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σαν μία βασική παράμετρος ταυτοποίησής τους. « Έχει ιδιαίτερη σημασία εδώ να επισημανθεί πως το λειτουργικό λεξιλόγιο κάθε άτομου είναι περιορισμένο, και εμφανίζεται να εξαρτάται από παράγοντες όπως η μόρφωση, το κοινωνικό περιβάλλον, η ηλικία, αλλά και η εργασία του ατόμου. Υπάρχουν λοιπόν διαβαθμίσεις στην χρήση του λεξιλογίου, και αυτές εξαρτώνται από το ποιος είναι αυτός που γράφει το κείμενο.

Ανάλυση προκηρύξεων με βάση την αξιολογική παράμετρο K

Γίνεται προφανές λοιπόν πως προκειμένου να είναι εφικτή η σύγκριση μεταξύ κειμένων τα οποία προέρχονται ή όχι από τον ίδιο συγγραφέα, θα πρέπει να κατασκευαστεί ένα στατιστικό αντικείμενο, ανεξάρτητο του μεγέθους του λεξιλογίου του κάθε κειμένου και που θα διαθέτει στοιχεία

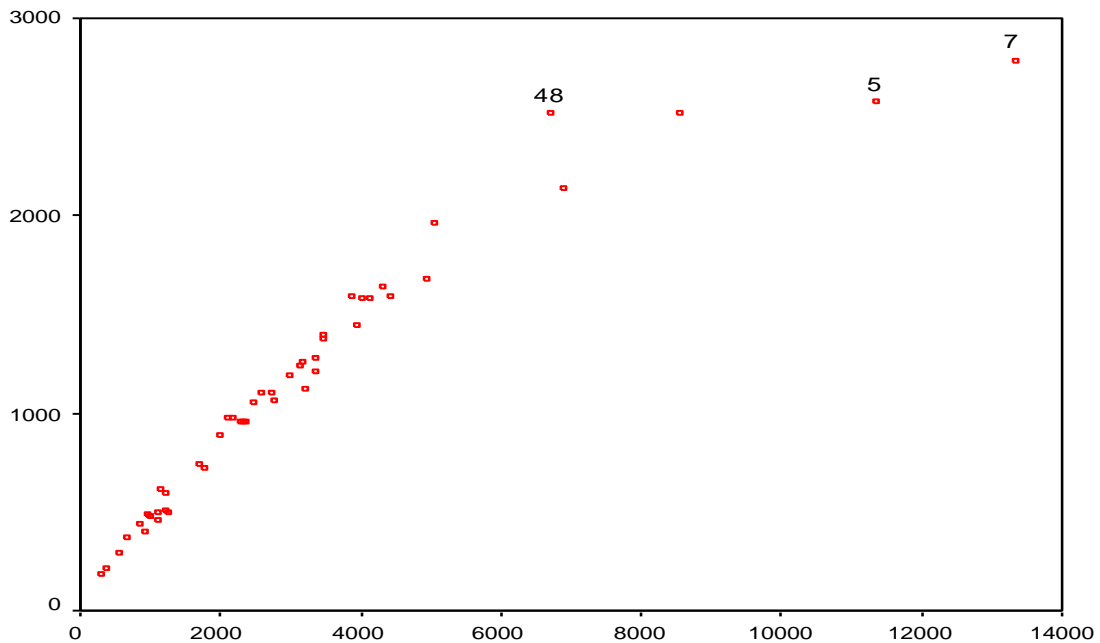
τυχαιότητας, αλλά και που θα μπορεί παράλληλα να διατηρεί στο ακέραιο μια σχέση ανάμεσα σε κείμενα ίδιων και διαφορετικών συγγραφέων. Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να διατηρεί τη σχέση αυτή και για κείμενα τα οποία προέρχονται από τον ίδιο μεν συγγραφέα αλλά διαφέρουν χρονικά, για το σύνολο του έργου του. Τέτοιο στατιστικό αντικείμενο λοιπόν είναι το $K \rightarrow v_x/\sqrt{N}$, “*Herdan G. Quantitative Linguistics, p.69 London, Butterworths, 1964*” ο λόγος δηλαδή του συντελεστή μεταβλητότητας, προς την ρίζα του λεξιλογίου.» [Μιλτ. Δαλ.]

Να σημειώσουμε εδώ ότι ο Συντελεστής Μεταβλητότητας ενός κυμαινόμενου μεγέθους, ο V , είναι ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ των μεγεθών των στοιχείων – λέξεων ή μοτίβων στα οποία αναφέρεται και έτσι είναι ένα πολύ καλό αντικείμενο για συγκρίσεις μεγεθών σε διαφορετικές κλίμακες μέτρησης, χρονικές ή άλλες. Επομένως το αντικείμενο K , είναι τελικά και αποδεικνύεται μαθηματικά αυτό, ένα εξαιρετικά καλό μέτρο της εκτίμησης της ΛΕΞΙΚΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, που συνιστά παράμετρο ταυτοποίησης, στα διάφορα κείμενα – προκηρύξεις.

Ένα άλλο εργαλείο που χρησιμοποιείται στην γλωσσολογική και λεξικογραφική ανάλυση κειμένων είναι ο νόμος της Σχετικής Ανάπτυξης. Ο νόμος αυτός προέρχεται από την Βιολογία και βασίζεται στις παραδοχές ότι τα μεγέθη των συνιστωσών ενός εξελισσόμενου στον χρόνο οργανισμού, είναι ανάλογα με το μέγεθος του οργανισμού σε κάθε χρονική φάση της εξέλιξής του. Μεσολαβεί μία μη απλή μαθηματική και στατιστική αναγωγή αυτού του κανόνα στην λεξικογραφική ανάλυση κειμένων, αλλά έχει αποδειχθεί ότι σε συνδυασμό και με τα λοιπά εργαλεία, είναι ένα επιτυχημένο αντικείμενο γλωσσολογικής ανάλυσης και ταυτοποίησης κειμένων.

Οι σχέσεις επίσης μεταξύ των διακριτών λέξεων, του αριθμού τους και της διασποράς τους σε ένα κείμενο ή και σε πολλά κείμενα, πιθανόν να είναι τυχαίες. Αλλά η στατιστική μέθοδος που καλείται Ανάλυση Παλινδρόμησης, μας βοηθά σημαντικά στο να βγάλουμε συμπεράσματα για τον συσχετισμό των ζευγών L και N κάθε προκήρυξης, μέσα από ομάδες προκηρύξεων, ή από διαδοχικά ζεύγη προκηρύξεων, χρονικά. Σε συνδυασμό με το αντικείμενο V

και K, ξεκαθαρίζουν αρκετά στοιχεία ταυτοποίησης μεταξύ προκηρύξεων. Τα μήκη επίσης των προτάσεων κάθε προκήρυξης, οι κατανομές των λέξεων ανά πρόταση σε συνδυασμό με την ανάλυση μήκους και κατανομών ανά ομάδες κειμένων, δίνουν άλλο ένα εξαιρετικά καλό εργαλείο προσέγγισης και εκτίμησης στην ταυτοποίηση ενός κειμένου ή μία ομάδας από αυτά.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ

Διάγραμμα σημείων όπου άξονας (X) μεταβλητή L “συνολικός αριθμός λέξεων ανά προκήρυξη” & άξονας (Y) μεταβλητή N “διαφορετικές λέξεις” ανά προκήρυξη

Από το «οπλοστάσιο» με τις στατιστικό-μαθηματικές μεθόδους λεξικογραφικής και γλωσσολογικής ανάλυσης των κειμένων των προκηρύξεων που χρησιμοποιήθηκαν στην εργασία, σημαντικό ρόλο έπαιξε η λεγόμενη «Παραγοντική Ανάλυση Αντιστοιχιών». Για να καταλάβουμε σε τι συνίσταται αυτή η μέθοδος, πρέπει να ρωτήσουμε: Πως μέσα από ένα κείμενο όπου αντικείμενα και συνιστώσες του είναι οι λέξεις, οι προτάσεις και τα γλωσσολογικά του μοτίβα, μπορούμε να γνωρίζουμε ποιες είναι εκείνες οι λέξεις, ή οι εκφράσεις που μπορούν να αποτελούν δείκτες ποιοτικής και ποσοτικής εκτίμησης; Δείκτες ύφους συνελόντι ειπείν. Αυτό φαίνεται να ανάγεται σε ένα πρόβλημα επιτυχημένης κωδικοποίησης του προς εξέταση δείγματος κειμένων, και απαντάται σχεδόν σε όλους τους ερευνητικούς επιστημονικούς κλάδους. Δηλαδή, από ένα πείραμα, μια έρευνα, ένα σύνολο παρατηρήσεων, ποια είναι εκείνα τα δεδομένα που κρατώ σαν δείκτες

ποιοτικής ή ποσοτικής ταυτοποίησης του φαινομένου που μελετώ; Σαν ιχνηλάτες δηλαδή σε μελλοντικές αναδιφήσεις σε ομοταγείς περιοχές δεδομένων, ή σε συγκρίσεις ομάδων δεδομένων όπως λέξεων, λεκτικών μοτίβων, προτασιακών μοτίβων, προτάσεων ή εκφραστικών σχημάτων. Δύσκολο πρόβλημα, που γίνεται ακόμα δυσκολότερο, όταν ο χρόνος σταδιακά μεταβάλλει τις εσωτερικές εκφραστικές δομές που συνέχουν την νοητική και πνευματική ωριμότητα κάποιου ή κάποιων, με την εκφραστική και λεκτική τους περιουσία, αλλά αφήνει αναλλοίωτα τα εκφραστικά τους μοτίβα .

Στην συγκεκριμένη ανάλυση λοιπόν επελέγησαν λέξεις με συγκεκριμένο μήκος που εμφανίζονταν σε κάθε προκήρυξη τουλάχιστον πέντε φορές. Έτσι κάθε προκήρυξη εξετάστηκε ως προς το λεξιλογικό της προφίλ. Στην συνέχεια η μέθοδος εφαρμόστηκε στην εξέταση των προκηρύξεων κατά ομάδες. Με τον τρόπο αυτό έγινε δυνατή η παραγωγή συμπερασμάτων για το ποιές από τις προκηρύξεις, παρά την χρονική τους απόσταση, ανήκαν στον ίδιο συγγραφέα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Από την στατιστική μελέτη του K, ή αλλιώς του δείκτη λεξικής συγκέντρωσης για τις προκηρύξεις, πιστοποιούνται ως προς την διαφορετικότητα τους από το σύνολο των προκηρύξεων, οι προκηρύξεις: (1), (3), (4), (22) και (30) με μία μέση τιμή του K γύρω στο 45%.

Οι προκηρύξεις (5) και (7) που θεωρούνται ιδεολογικά μανιφέστα της οργάνωσης, έχουν σχεδόν ίδιο K στο 21.7% και με την ανάλυση παλινδρόμησης επίσης πιστοποιείται η διαφορετικότητά τους από το σύνολο των υπολοίπων. Αυτό οφείλεται στο ότι η λογοτεχνική τους δομή ξεφεύγει από τον τρόπο γραφής που χαρακτηρίζει όλες τις λοιπές προκηρύξεις και ενδεχομένως υποδεικνύει τον θεωρητικό της ηγεσίας της οργάνωσης.

Η προκήρυξη (40) διαψεύστηκε από την οργάνωση ότι είναι δική της. Η ανάλυση έδειξε ότι ο μεν δείκτης της K είναι 38% ενώ το μέσο μήκος προτάσεων της είναι 31 λέξεις σε αντιδιαστολή με τις 23 για όλες τις προκηρύξεις σε βάθος 25-ετίας. Με την βοήθεια ανάλυσης και από τις λοιπές

στατιστικές αναγωγές, φαίνεται πράγματι ότι αυτή η προκήρυξη δεν είναι της 17N.

Επίσης οι προκηρύξεις (9) και (11), μέσα στο πλαίσιο της υφολογικής ανάλυσης που χαρακτηρίζει και τις λοιπές προκηρύξεις, υποδηλώνουν ενδεχομένως έναν διαφορετικό συγγραφέα. Οι προκηρύξεις (9), (17), (22) και (37) διαφέρουν στο ειδικό στατιστικό χαρακτηριστικό, της Σχετικής Ανάπτυξης Κειμένων από όλες τις υπόλοιπες και οδηγούν στην σκέψη της συμπληματικής συγγραφής των συγκεκριμένων προκηρύξεων.

Τελικά, με βάση την πολλαπλών τύπων ανάλυση που έγινε και στις 48 προκηρύξεις με χρήση των γλωσσολογικών αντικειμένων και εργαλείων στατιστικής, φαίνεται ότι **α)** υπήρχαν διαφορετικά άτομα, τουλάχιστον δύο που έγραφαν τις προκηρύξεις, **β)** οι συγγραφείς εκδήλωσαν σε βάθος χρόνου μια λειαντική, αποφαντική και κατηγορηματική εκφραστική εικόνα, που όμως φαίνεται να διατηρεί κάποια αναλλοίωτα. **γ)** Στον χώρο των επαναστατικών οργανώσεων, παραδοσιακά, φαίνεται ότι κάποια λεκτικά σχήματα αλλά και γλωσσολογικά ιδιώματα παραμένουν αναλλοίωτα στους μετασχηματισμούς που επιβάλλονται στο γενικό γραφολογικό μοτίβο ένεκα των διαφορετικών πολιτικών συνθηκών και της διαφοροποιημένης μαγματικής κοινωνικής έντασης της κάθε εποχής. **δ)** Η 17N έδρασε στον τόπο επί ένα τέταρτο του αιώνα και υπήρξε η μακροβιότερη «ε.ο.» ή ε.ο. σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι λογικό λοιπόν εσωτερικά να πέρασε από διαδοχικά στάδια πολιτικής-επαναστατικής γήρανσης και αναγέννησης. Αυτό αναδύεται ξεκάθαρα μέσα από τις γλωσσολογικές και στατιστικές-λεξικογραφικές αναλύσεις των προκηρύξεών της.

Φυσικά, θα περίμενε κανείς, μετά από την «εξάρθρωση» ή εξάρθρωση, μιας τόσο δραστήριας ε.ο. που δρούσε επί 25 χρόνια, εφ' όσον η πολιτεία είχε πλέον στα χέρια της τα αποκαλούμενα ως βασικά μέλη της 17N, να ανατρέξει στο παρελθόν τους. Να αναζητήσει κείμενά τους, παλαιά και ενυπόγραφα, σημειώσεις τους και οτιδήποτε άλλο στοιχείο συγγραφικής τους ενέργειας, μέχρι και σημειώματα, και να προχωρήσει σε μία συνολική

επιστημονική λεξικογραφική και γλωσσολογική επεξεργασία τους, από όπου, όπως ο καθένας καταλαβαίνει, θα έβγαιναν ένα σωρό χρήσιμα συμπεράσματα. Δεν ξέρουμε εάν έχει ήδη γίνει κάτι τέτοιο, τουλάχιστον από κάποια Ελληνική κυβέρνηση από το 2002 και μετά που αποκαλύφθηκε η οργάνωση.

Κλείνοντας αυτό το άρθρο, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον καθηγητή Επ. Πανά για το υλικό και τις πληροφορίες που μας έδωσε. Και για όσες δεν μας έδωσε, λέμε απλά ότι κατανοούμε και την θέση του και το έργο του και τις επιστημονικές του υποχρεώσεις και δεσμεύσεις. Θα θέλαμε επίσης με την ευκαιρία, να ευχηθούμε δύναμη και μεγαλείο ψυχής και Ελληνικής συγχώρεσης, για όσους η 17N τους στέρησε τον άνθρωπό τους. Για την ίδια την 17N, εάν αυτή είναι οι εγκλεισμένοι, προτρέπουμε να αναλογιστούνε ποια είναι η κατάληξη της Πατρίδας μας σήμερα και τι πραγματικά νομίζουν ότι έχουν προσφέρει με την δράση τους σε αυτή την ταλαίπωρη Πατρίδα και τον Λαό της.

Ελπίζουμε, κάποια Ελληνική Πολιτεία, σε κάποιο μέλλον, να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπάρχουν λόγοι ή αιτίες για να γεννιούνται οργανώσεις σαν την 17N και όσες άλλες ακολούθησαν τον δρόμο της έως και σήμερα. Ο φόρος αίματος είναι υψηλός, και η Ελλάδα δεν έχει τον τρόπο να τον πληρώνει. Εμείς εδώ έχουμε φως και ήλιο και αλμύρα και αεράκι πελαγίσιο και αφρούς θαλασσινούς που όλα μπορούν μαζί, αντάμα με τη σοφία την προγονική, να ξαναπάν την Πατρίδα μας σε δρόμους ωραίους.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ:

- 1) Επαμεινώνδας Πανάς, «ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΑΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: ΜΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΦΩΝΤΕΙΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ», Εκδ. ΑΕΡΟΠΟΣ, 2003
- 2) Miltiadis Dalamagkas, "The Analysis of the 17 November Announcements Using Text Analysis", Master Thesis, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθήνας 2000-2002

- 3) Επαμεινώνδας Πανάς, «Are Elasticity and Lexical Richness Sensitive to Language? Evidence from Ancient Greek Texts and Their English Translation», SYNERGETIC LINGUISTICS, VERLAG, Wien, 2012
- 4) Reinhard Kohler, “Quantitative Syntax Analysis”
- 5) «17 ΝΟΕΜΒΡΗ» - ΟΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ 1975-2002, Εκδ. ΚΑΚΤΟΣ
- 6) Ε.Ο. 17Ν, Ελληνική Wikipedia
- 7) Τα χτυπήματα 39 – 43 της 17^{ης} ΝΟΕΜΒΡΗ,
<http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=144460>